

Državni izpitni center

M 1 7 2 6 4 1 1 2

JESENSKI IZPITNI ROK

TEORIJA IN ZGODOVINA DRAME IN GLEDALIŠČE

NAVODILA ZA OCENJEVANJE

Ponedeljek, 28. avgust 2017

SPLOŠNA MATURA

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
1	7	<ul style="list-style-type: none"> ♦ Luigi Pirandello ♦ Dario Fo ♦ 1934 ♦ 1997 ♦ Italijanska gledališka tradicija korenini v commedii dell'arte (ekstemporirana uprizoritev dramske predloge s tipiziranimi liki iz 16. stoletja). Uprizarjale so jo gledališke družine, ki so jih vodili impresariji oz. kapokomiki in so jih delili na ženske in moške elemente. Glavni vlogi sta igrala primadona in veliki igravec. Nato zaljubljenca, ki sta ju igrala mlajša igralca, komično vlogo je prevzel "atore brillante", vlogo nezveste žene je igrala primadona. V obeh delih sledimo tipiziranim likom: pri Foju dvema paroma in petemu igralcu, ki igra štiri vloge, kot si predstavljamo znotraj commedie dell'arte. Protagonistu je ime Giovanni, v commedii se pojavlja Zanni, kot okrajšava. V Pirandellovem delu pa zasnova vlog prav tako spominja na commedio dell'arte. ♦ Burkaški misterij 	<p>Za vsak podatek 1 točka.</p> <p>Za povezavo s commedio dell'arte do 2 točki.</p> <p>Za odgovor 1 točka.</p>

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
2	2	♦ Dramsko besedilo z naslovom <u>Vse zastonj! Vse zastonj!</u> , iz katerega je odlomek B, <u>ni</u> nastalo po resničnih dogodkih.	Za vsak pravilni odgovor 1 točka.

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
3	4	♦ Nekaj pičlih podatkov poda avtor besedila, L. Pirandello, in sicer, kako naj bi izgledala najava dogodka. <u>Najavili naj bi zgolj imena igralk in igralcev, režiserja dr. Hinkfussa in ostale pomembne sodelavce uprizoritve. Šele režiser/direktor dr. Hinkfuss v uvodu oz. zasnovi dramskega besedila/prologu/neposredno na odru</u> nato predstavi dramske osebe, jih označi s položaji in poda prve podatke o kraju in času dogajanja.	Za opis in odgovor do 4 točke.

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
4	4	<ul style="list-style-type: none"> ♦ 4 ♦ V vlogi Starca/Giovannijevega očeta. Kot starec prinaša novico o izselitvi, ker so jo po nesreči poslali na njegov naslov. ♦ Njegov nastop deluje kot zaviralni moment; zatišje pred "katastrofo/izbruhom". S svojo repliko prekine dogajanje in odide. 	<p>Za pravilno obkrožitev 1 točka,</p> <p>za odgovor do 2 točki,</p> <p>za določitev 1 točka.</p>

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
5	10	<ul style="list-style-type: none"> ♦ Med Mommino in Prvim igralcem poteka dialog, ki uprizarja glavno temo, in sicer ljubosumnost na preteklost, ki jo izraža predvsem Prvi igralec, medtem ko je Mommina v podrejenem položaju. ♦ Prvi igralec Mommini očita preteklost, ne more izbrisati iz spomina ženinih mladostnih dejanj, ki naj bi jih počela skupaj z "razuzdanimi" sestrami in materjo; in spominja se svoje ljubezni do nje sredi tistega življenja. Mommina se brani, saj se spominja, da s takim življenjem ni soglašala, da pa jo je Prvi igralec imel za boljšo, zato se je poročil z njo. ♦ Na ravni osnovne dramske zgodbe oz. veziva, ki veže posamezne slike v celoto, Mommino v dogajalno sedanost pripelje žrtvovanje. Ko je družina ostala brez očeta in sredstev za preživljanje, se je zaradi denarja in položaja žrtvovala in poročila z Ricom Verijem oz. Prvim igralcem. Tega v dogajalno sedanost pahne bolešno ljubosumje, ljubosumje na preteklost (kot to označi v uvodu dr. Hinkfuss). Na ravni dramskega dogajanja pa njun prihod v dogajalno sedanost načrtujejo in organizirajo mati Generalica in Momminine sestre. Pripravijo sceno za dialog, označijo Mommino kot nekoga, ki trpi zanje, jo naličijo, pripravijo za vlogo skrušene ženske pri tridesetih znotraj vogalov svoje ječe, postavijo jo v najvišjo hišo v mestu, vsa okna in duri so zapahnjena. ♦ Razrešuje dramsko dogajanje, gre za razplet dramskega besedila in dramskega dogajanja. ♦ Sledi vdor Generalice in hčera na sceno, ki pripovedujejo o svojih položajih. Rico Veri se s svojo ljubosumnostjo ne more sprijazniti, odrzri z odra, češ da bo zblaznel. Mommina obnavlja svojim hčerkam zgodbo o Trubadurju in na koncu zgodbe (gledališča v gledališču) umre. Vsi igralci/vloge/osebe se zopet pojavijo na odru, oživijo igralko, sledi Žvižgavčeva replika, da so vsi samo igralci, in konec besedila. 	<p>Za opis dogajanja do 2 točki.</p> <p>Za povzetek spominjanja likov do 2 točki.</p> <p>Za povzetek preteklosti do 2 točki.</p> <p>Za odgovor in utemeljitev do 2 točki.</p> <p>Za opis dramskega dogajanja do 2 točki.</p>

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
6	3	Po smislu, npr.: <ul style="list-style-type: none"> ♦ Ne. Dialog bi lahko sodil tudi v katero drugo obdobje, in ne v začetek 20. stoletja (v obdobje romantike kot npr. Trubadur). Z ničimer ne moremo določiti dramskega časa, ni eksplicitnih oznak. 	Za odgovor in utemeljitev do 3 točke.
	3	<ul style="list-style-type: none"> ♦ Da. Giovanni govori o komunistični stranki, ki je "stranka" 20. stoletja, o konkretnih dogodkih, ki se dotikajo stvarnosti 20. stoletja, o delavskem razredu, ... o konkretnem poboju v Regiu Emilii ... 	Za odgovor in utemeljitev do 3 točke.
Skupaj	6		

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
7	4	<ul style="list-style-type: none"> ♦ Začne se z versko procesijo, ko procesija izgine v cerkvi, se dogajanje preseli v <u>kabaret</u>, nato v <u>operno gledališče</u>, kjer se odvrti <u>film</u>. 	Za vsako um. zvrst 1 točka.

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
8	8	Po smislu, npr.: ♦ Moška sta Rico Veri in Giovanni, prvi je letalski častnik, drugi je tovarniški delavec, oba sta protagonista (usodno vplivata na dramsko dogajanje). Njuni razmerji do žena sta različni, Rico Veri je nadrejen, Giovanni (vsaj sprva, v 1. dejanju do spremembe na koncu) v podrejenem položaju. Njuni hotenji sta si podobni. Oba se borita za "čast," za "neomadeževanost" bodisi zakona bodise delavskega razreda.	Za vsako podčrtano določitev ali primerjavo do 2 točki.

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
9	4	♦ Mommina in Antonia sta kot kakšni antični junakinji grešili in sta krivi brez krivde. Mommina je kriva zaradi svoje preteklosti, rodu, družine ..., Antonia pa, ker je zaradi pomanjkanja in preživetja vzela nekaj hrane zastonj.	Za primerjavo do 4 točke.

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
10	3	Po smislu, npr.: ♦ Pri Pirandellu so dramske osebe trdne in jasne (uvodoma se o tem, ali so igralci ali dramske osebe, celo prerekajo), imajo močno identiteto, propadejo zaradi nje, zaradi svojega stremljenja, medtem ko v drami absurda dramski liki svojo identiteto že izgubijo. V drami absurda ponavadi nič ne izvemo o predzgodbi, ki je osebe pripeljala v ta položaj, medtem ko sta položaj in predzgodba v besedilu L. Pirandella pojasnjena. Glavna dramska oseba v drami absurda ne propade, vrti se v krogu, začetek je enak koncu, eksistenca je nepojasnjena, medtem ko so pri Pirandellu osebe še klasično zgrajene.	Za navedbo do 3 točke.

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
11	2	♦ Milan Jesih ♦ Grenki sadeži pravice	

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
12	2	Po smislu, npr.: ♦ Giovannijev monolog iz odlomka je jasna kritika komunistične stranke Italije, ki v borbi za oblast, tudi v povezavi s krščansko demokracijo, pozablja na delavski razred in ni na ulici skupaj z obupanimi ljudmi.	Za odgovor do 2 točki.

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
13	2	♦ Mojca Funkl ♦ Iva Krajnc	

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
14	4	♦ A ♦ B ♦ E ♦ H	

Skupno število točk: 62